

לכתובתו. המעטפה היתה צריכה לשמש מעין עדות מסייעת, שאכן הוא קיבל מכתב מאת הרב קוק. במכתבו מתנצל הרב בלוך לפני הגרצ"י, שנבצר ממנו למלא בקשתו ולהעביר אליו הצילום שכן המכתב במקורו אבד, ולא נשאר בידו אלא העתקה בלבד...

כידוע, הקראים נוהגים לקרוא למסורת — העתקה, ואילו אצל הרב בלוך הפכה ההעתקה — למסורת...

2. נאמר לי, שמחבר המאמר בן-יעקב, תוארו אף הוא פרופסור, ובן-יעקב אינו אלא כינויו הספרותי. אבל שמו האמיתי אינו ידוע לי. המאמר — ענינו ויכוח עם פרופ' אלקושי בקשר לזיהויו של המחבר האלמוני שההיסטוריון ד"ר נ. מ. גלבר מייחסו (עפ"י הרב בלוך) ללורד ביקונספילד. במאמרו, מתייחס פרופ' אלקושי באופן חיובי למאמרי בדבר הזיופים של מכתבי הרבנים, שנתפרסמו באכסניות שונות. אמנם בן-יעקב מציין שהוא לא בחן — במידה הראויה את פרטי הנימוקים של וינגרטן, אעפ"כ ראוי להתעכב על נקודות מספר:

א. לא הרכבי "החרה החזיק אחרי וינגרטן", אלא הרכבי היה הראשון שעמד על עובדת זיוף המכתבים ("קול תורה" תשי"ב).

ב. ניסוחו: "בדבר זיוף המכתבים על ידי בלוך" — אינו מדויק. בכל מאמריי הייתי נוהג זהירות, ואף פעם לא זיהיתי את הזיפן עם הרב בלוך, לא ב"סיני" (כרך ל"ב, חוברת תשרי—חשון תשי"ג), ולא ברבעון "הספר" (תשט"ז). כתבתי: הזיפן וציינתי שהרב בלוך הוא העורך. פעמים הרבה יבשה הדיו בקולמוסי בשל זהירות זאת. כן לא השוויתי את סגנונו בסיפרו "מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים" לסגנון שבמכתבים. נהגתי כך עוד בחייו, והיו לי טעמים מסוימים לכך, שאין כאן המקום לפרטם. אך הרב בלוך עצמו פירש את דבריי כך, שאני חושד בו שהוא הוא הזיפן.

אחרי פרסום מאמרי ב"סיני", שלח אלי הרב בלוך מכתב, בו הוא מבקש ממני שאתחזר בתשובה. כן שלח אלי כמה דפים מקונטרס — שאיני יודע אם הופיע, או לאו — ובו, בעמ' 45, כתוב: "שני סופרים תקיפים

ושבעים התנפלו עלי באמרי כזב — — — והאשימו אותי שזייפתי (ההדגשה שלי) התשובות מהגאונים. כן כתוב שם בעמ' 50: "הקצף יצא עלי בשביל "שזייפתי" בשם" וכו'. גם בספרו "מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים" ע' 135, הוא כותב: "וינגרטן מאשים אותי שאני סילפתי וזייפתי דברי הרמ"ע". גם בענין זה לא דק, שכן לא כתבתי שבלוך הוא הזייפן. כתבתי: "עבירה על דברי הרמב"ם מייחס הזייפן לבעל שפת אמת" (הספר ע' 12).

ג. בן יעקב כותב, שגם לא בחן "את תשובתו של זה — הכוונה להרב בלוך — עליהן", הכוונה לבירורי-הזיוף שנערכו על ידי ובאמת חבל מאד שלא עשה כך, שכן אילו היה בוחן תשובותיו, היה נוכח לדעת עד כמה אין בהן ממש. אעיר על תשובה אחת בלבד. בהתייחסו לבירורי בדבר המכתב המיוחס לבעל "שפת אמת", הוא מביא "מכתב מאחד מחסידי גור", פלוני אלמוני. והנה, לשם הוכחת זיופו של מכתב זה, הודרכתי ע"י ידידי הרב חיים אלעזר אלטר ז"ל, נכדו של בעל "שפת אמת", וכשנתפרסם מאמרי ב"סיני" גם האדמו"ר זצ"ל בכבודו ובעצמו הביע בפניי יישר-כוח.

אשר לר' צבי הירש חיות, אין כלל במאמרו תשובה לדבריי, וכן בנוגע לה — הקבלה של המכתב, המיוחס לרבי שמואל סלנט ז"ל, לא היה לו בכלל מה לומר, ובחר בדרך השתיקה.

ד. בספרו "מואלוז'ין עד ירושלים" כ"א ע' קצ"ז, כותב הרב מאיר ברלין (בר-אילן): "בימים ההם פרסמו ספר תעמולה נגד הציונות בשם "אור לישרים" ויש שם מכתב מאת רבי חיים, שבו הוא כותב על הציונים "הידועים במקומותיהם לרעה". אלה שידעו את רבי חיים ותכונתו הנפלאה וזהירותו בכל ביטוי, שאלו אותו כיצד יצא מפיו בטוי חריף? ענה מתוך ודאות כי הוא כתב "ומהם הידועים במקומותיהם לרעה". ברי, ש"הגהת" המו"ל ע"י השמטת תיבה אחת קטנה זו: מהם, משמעותית ביותר...

בספר "אור לישרים" (ורשא תר"ס ע' 55) אשר בידי, כתוב: הלא מהם נודעים במקומותיהם לרעה. אפשר, איפוא, שבטופס הספר שנמסר להרב בר-אילן, השמיטו במכוון את התיבה: מהם. היו, אם כן, שתי

ואריאציות במהדורה אחת. במובאה שב"דובב שפתי ישנים" (כ"א ע' רפ"א) כתוב: הם נודעים במקומותיהם לרעה, בהשמטת האות מ"ם. גם אם נניח שהמ"ם לא הושמטה בכוונה ב"דובב", הרי ניתן לומר, שמלכתחילה היו שלש נוסחאות, ועורכי הספר "אור לישרים", הם שהתחילו כבר במלאכת הזיוף המגמתי.

[1234567]

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
מכתבים מזוייפים נגד הציונות על שמם של גדולי ישראל וינגרטן, שמואל הכהן עמוד מס': 163 הודפס ע"י א